

La humanitat

Any II : Núm. 165
Barcelona, 21 de maig de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56 segon :-: Telèfons 16407 i 16408
Impremia: Muntaner 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

El moment polític a l'entorn de l'Estatut de Catalunya

EL FRACAS DELS AVALOTADORS

COPLES DE CEC I MANIFESTACIONS FRACASSADES

"El Dia Gráfico" publica la següent interessant crònica des de Madrid:

"Toda la polleria alborotadora que, al iniciarse la discusión del Estatuto en el Parlamento, invadía, al atardecer, las calles céntricas con su griterío acompasado — "Un, dos, tres... ¡muera Maciá! — ha enmudecido, de pronto, por falta de ambiente. El buen pueblo madrileño que, en estas tardes sofocantes de inicios primaverales, redobla su afán de pasear y convierte Madrid en una de las poblaciones más alegres y animadas de Europa, ha creído conveniente — con un buen sentido ejemplar — hacerles el vacío a los grupitos de aprendices de derrocheros aulladores. Los paseantes se limitaban a dejarles pasar y a contemplarles como si se tratase de una procesión poco concurrida. Y, es claro, los capitanes de grupo — dirigidos, sin duda, por los que esperaban provocar manifestaciones imponentes — empezaron a amoscarse al encontrarse tan solos. A los tres días de iniciado el ataque callejero, todo se redujo a un grupo de chavales que gritaban por gritar. Luego, ni eso. Ni manifestación, ni grupos, ni gritos, ni nada. Madrid sabe que el Parlamento ha de resolver ese asunto que apasiona, y otorga tácitamente un amplio voto de confianza a los parlamentarios.

Del incendio que pensaban provocar los dirigentes — en la sombra — del fracasado movimiento de protesta, sólo queda un rastro cómico y popular: el de las coplas de los ciegos. Si, los simpáticos cantores callejeros cantan ahora su copia de actualidad. Se titula "¡Abajo el Estatuto!" y lo cantan con música del Himno de Riego. Hace así:

"Cataluña es un trozo de España
aunque, ingrata, lo quiera negar;
y por más que se empeñen algunos...
¡No se irá! ¡No se irá! ¡No se irá!
Abajo ese Estatuto!
¡Son malos españoles
que quieren ver de luto
la enseña nacional!"

Y así hasta tres estrofas.

El público no les hace caso. No vibra. Es como si le cantaran las coplas de Calatino. Pero algún curioso, pica.

En la terraza de un café céntrico, un grupo de catalanes presta a la copia cierta atención. Y, cuando el lazarrillo del ciego cantor, pasa el platillo entre los veladores, uno de los contentullos se destaca para pedir, forzando el acento madrileño con el propósito de despistar:

— ¡A ver, eso del Estatuto!

Y el lazarrillo:

— Ahí va, caballero. Es una perra gorda. Nosotros lo cantamos por seguir la corriente; pero nuestro deseo es que ustedes, los catalanes, tengan el Estatuto. ¿Quién quiere otra...?

"Por una España grande
su sangre dió Galán.
¡Y ahora el Estatuto
la quiere desmembrar!"

La copia no encuentra eco. El público la oye indiferente. La calle de Alcalá es un hervidero humano, con cada mujer que tumba de espaldas."

Els comentaris que fan els ministres al parlament de Lerroux

EL SENYOR AZANA

—El discurs m'ha semblat molt bé. Un gran discurs, com jo esperava que ho faria. A més ha estat molt feliç de paraula i molt precís.

Solament un retret dec fer-li, quan ha parlat que l'exèrcit dependria de la Generalitat, perquè està ben clar que en aquest assumpte la intervenció és de l'Estat.

—Quan intervindreu vós en el debat? — ha preguntat un periodista.

—Dijous o divendres.

EL SENYOR ZULUETA

—Molt bé, excellent. Ha dit que el problema de Catalunya no pot ésser tractat des d'altre punt de mira que el nacional, i així ho ha fet en exposar la seva tesi àmpliament nacional.

A més ha demostrat que s'albiren coincidències en el que fa referència a l'Estatut.

EL SENYOR DOMINGO

—M'ha semblat molt bé el discurs del senyor Lerroux, sobretot des del punt de vista de la solidaritat republicana.

Amb aquest discurs s'han obert les portes per a una gran intel·ligència entre totes les forces de la República.

EL SENYOR GIRAL

—Per la posició adoptada pel senyor Lerroux s'ha demostrat que és un gran

publicà i que respon a la seva tradició. No calia esperar altra cosa d'ell. A mi m'ha agradat. He notat en ell emoció i és natural després de tant temps com s'esperava el seu discurs. Lerroux ha prestat avui un gran servei a la República.

EL SENYOR ALBORNOZ

—M'ha semblat molt bé. D'un republicà conscient de la seva responsabilitat i, per tant, està al costat de la República.

EL SENYOR CARNER

—Molt asserenat, des del seu punt de vista.

EL SENYOR LARGO CABALLERO

—No m'ha semblat més que simplement bé.

El diputat català senyor Hurtado que al Parlament ha fet una brillant defensa de l'Estatut

«Nosotros arbolamos la bandera de la libertad para todos los pueblos. El que quiera seguirnos que nos siga»

(AMADEU HURTADO EN EL SEU DISCURS D'AHIR AL PARLAMENT)

El Sr. Companys parlà per ràdio, des de Madrid, al poble de Catalunya

Tal com anunciarem, ahir, a un quart de deu del vespre, el cap de la Minoria Catalana, senyor Lluís Companys, parlà per ràdio, des de Madrid, trametent les seves impressions als ràdio-oients de Catalunya.

El senyor Companys en el seu parlament — un quart d'hora escàs — manifestà que el Parlament republicà reaccionava favorablement davant la discussió de l'Estatut de Catalunya i que això feia preveure la solució feliç del nostre plet, amb el triomf de l'esperit liberal i democràtic que informa el règim republicà, únic que podia solucionar-lo decentment i d'una manera definitiva.

Catalunya — afegí el senyor Companys — cal que en aquests moments d'emoció es mantingui confiada i optimista. Amb aquesta actitud serena — tant els d'ací com els d'allà — contribuïrem a isolar i ofegar qualsevol gest anti-liberal que s'oposi a les nobles aspiracions de Catalunya. Les hores d'ara — hores decisives — exigeixen una serenitat il·limitada que no dubtem ha de mantenir-se en tots nosaltres. La justícia triomfarà sense estridències, en neta executòria democràtica.

Al Parlament de la República, Amadeu Hurtado rebutjà els arguments dels adversaris de Catalunya, i Lerroux afirmà que els catalans han complert lleialment el pacte de San Sebastián

EL DEBAT DE L'ESTATUT

Els comentaris que ha merescut, a polítics de diferents tendències, el discurs de Lerroux

DON CARLES BLANCO

—Ha dit coses tan grans i tan fonamentals que hi ha necessitat de llegir-lo i meditar-lo. Avui, Lerroux ha pogut fer moltes coses i no obstant sols ha prestat un gran servei a la República.

EL SR. MARTINEZ DE VELASCO

El senyor Lerroux ha deixat la qüestió en la mateixa situació en què es trobava.

EL SENYOR FRANCHY DE ROCA

—Aquest discurs ha estat com tots els seus. Ha dit el que jo creia que havia d'ésser el seu discurs. El més insensat és que hom esperava del senyor Lerroux que en aquests moments i ocasió fes un discurs de tons violents.

EL SENYOR MELQUIADES ALVAREZ

—Molt bé el discurs del senyor Lerroux. Ha tingut, en alguns punts polítics, veritables encerts, d'altres no puc dir el mateix.

EL SENYOR ORTEGA I GASSET

A Ortega i Gasset se li ha preguntat:

—Què us ha semblat el discurs?
—Bé, gràcies — ha contestat.

EL SENYOR MARANON

—Ha estat un discurs d'un gran patriota i un gran republicà, sobretot d'un gran patriota.

EL SENYOR BARNES

—Ha estat un discurs d'acendrat republicanisme.

Dintre els punts de vista exposats ha estat una solució nacional per al problema de Catalunya.

No hi ha dubte que pels interessos del seu partit, podria aprofitar-se per atacar el Govern i no ho ha fet.

EL SENYOR BAEZA MEDINA

—El discurs del senyor Hurtado era el que faltava en la totalitat. Respecte a Lerroux diré que s'ha produït amb una serenitat i un republicanisme exemplars. Ara bé, crec que decepcionarà a molts fora del Parlament.

EL SENYOR GIL ROBLES

—Una veritable deserció. Respecte l'Estatut, res, i efecte polític, cap.

Això restarà al senyor Lerroux molta opinió a Espanya.

EL SENYOR MARTINEZ BARRIOS

—Jo no dec opinar, puix semblaria adulació; però, no obstant, si diré que la Cambra no ha sabut copsar el moment més gran del seu discurs, quan digué que ell no ombatiria el Govern, sinó que se sacrificarà per ell i pel Parlament.

EL COMTE DE ROMANONES

—Ha estat el discurs del miracle, car el que demana el dictamen és que

se satisfaci a tot Catalunya i a la resta d'Espanya i això que seria ideal ho considero impossible en política, però en que jo crec en els miracles, podria realitzar-se.

EL SENYOR BELLO

—El senyor Lerroux ha considerat que hi ha redacció catalana en alguns aspectes del dictamen. Jo hauria mantingut tot ell en català, perquè l'Estatut es fa per a Catalunya i el donem nosaltres, per la qual cosa no pot tenir el llenguatge d'Alba de Tormes. Pel demés, m'ha semblat molt bé. Com a president de la Comissió d'Estatuts, vull que el de Catalunya vagi endavant. No hi ha hagut desig d'obstaculitzar, sinó una gran cordialitat i el senyor Lerroux no ha atacat més que tres punts de l'Estatut, millor dit, l'ordre públic i la hisenda, perquè en el de justícia i ensenyança està d'acord amb què el dictamen de la Comissió pot arribar a fórmules de concòrdia. La Comissió està satisfeta, perquè mai no ha passat per la nostra ment que el dictamen s'aprovi complet.

EL SR. OSSORIO I GALLARDO

—Els dos oradors han prestat un gran servei a Espanya, a la República i a la pau.

EL SENYOR UNAMUNO

—Un vell parlamentari sempre troba recursos per a donar la sensació que diu alguna cosa i no dir res.

Heus aquí el que han dit, opinant sobre el discurs del senyor Lerroux, alguns parlamentaris catalans:

EL SENYOR AGUADE

—Jo no vull opinar; però en fi, els diré a vostès que ni bé ni mal. Només que regular. Respecte al discurs del senyor Hurtado he de dir que ha estat el més complet, entusiasta i fundamentat dels que s'han pronunciat en aquesta Cambra.

EL SENYOR ABADAL

—Me ha semblat el discurs del senyor Lerroux molt bé en el seu aspecte general i admirablement des del nostre especial punt de vista.

EL SENYOR NICOLAU D'OLWER

—El discurs del senyor Hurtado ha estat una cosa sorprenent, magnífica. El senyor Lerroux ha fet avui un gran sacrifici personal. En el seu partit hi ha gent de molt diverses procedències i ha hagut d'emmotillar-se en el seu discurs al pensament mitjà dels qui el segueixen.

EL SENYOR LLUHI

L'he trobat molt bé i per això et tinc de felicitar. Em sembla que ha fet un bon servei amb el desig de arribar a una col·laboració entre tots.

EL SENYOR ANTONI XIRAU

—El discurs del senyor Lerroux ha estat magnífic i d'una gran cordialitat, encara que en alguns punts, naturalment, discrepem.

EL SENYOR COMPANYS

—L'actitud del senyor Lerroux ha estat una actitud noble.

Jo no enjudicó. Ho faré allí dins.

—Heu trobat al discurs les derivacions que esperàveu per a tornar a intervenir?

—Cada dia crec més necessari tornar a intervenir.